Tizenkilenczedik évfolyam. 77. szám. Kolozsvárt, kedd, április 5. 1898.

SZERKESZTŐI IRODA:
Belmagyar-utcza végén (Máriaffy-ház) a hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

Az „ELLENZÉK" előfizetési dija:
Egész évre 16 frt v. 32 korona. | Negyedévre 4 frt v. 8 korona.
Félévre 8 frt v. 16 korona. | 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr., vagy 10 fillér.
Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz.: 9. POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP. Telefon sz.: 9.

KIADÓ-HIVATAL:
Kolozsvárt, Belközép-utcza 33-ik szám.

Egy négyszög czentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.
Reklam sora 1 forint.
Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 forint.
Nyilttéri czikkek: garmond sora után 20 krajczár fizetendő.

A Pató Pálok.

(A. É.) Társadalmunknak baja, a szocziálizmus, immár állandó lett és egyhamar, ugy látszik, nem is kerül le a nemzet asztaláról. Ott foglal helyet azok közt a teendők között, a melyek elintézése sürgős ugyan, de azért még mindig várat magára, mert nehéz és [...]a Sándor, ki a tornyosuló bajok csomóját ketté vágni képes és hajlandó lenne, csak nem akar fölmerülni az [...] homályból. Nem is annyira Sándorra, mint inkább Sándorokra volna szükség, mert a kérdésnek ezernyi ága-boga van. Ezek lenyulnak a nép életének legbelső szövedékéig és fenyegetnek azzal, hogy megmérgeznek mindent. Ezernyi Sándor kell ahhoz, hogy a bajokat minden izükben orvosoljuk, különben orvosolatlanok maradnak.

Egyetlen ország van, mely dicsekedhetik azzal, hogy a szocziálizmussal sikerrel küzdött meg és bár a jelek sokáig fenyegetők voltak, most már nem veszélyezteti jövőjét. Ez az ország, nem csodálatos-e? — éppen az iparban, gyári munkásokban és nagyvárosi proletárokban gazdag Anglia. Vajjon hogyan érték el ezt? Röviden szólva ugy, hogy gátat vetettek az önzésnek, korlátok közé szoritották a nagy ingó tőke garázdálkodását és a vezető osztályok a szeretetnek és tiszteletnek kötelékével csatolták magukhoz a munka embereit. Angliában a politikai jogok nincsenek kicsiny csoportoknak szoritva, mint nálunk, a munkások tudják, hogy ha akarnák könnyen fölforgathatnák a társadalmi rendet, mindamellett a nagy angol parlamentben nem ül egyetlen szocziálista követ sem.

Mi pedig annyira vagyunk, hogy pár év előtt még gyanus szemmel néztük azt, a ki szocziális reformokról beszélni mert, pedig a baj már meg volt akkor is. Bismarck már életbeléptette nagy reformját, Anglia megoldotta a föladatok legnehezebb részét, mi pedig játszottuk a strucz-madár politikáját és azt igyekeztünk elhitetni a világgal, sőt saját magunkkal is, hogy itt nincsen baj, sőt nem is lehet. Most már látjuk, hogy lehet, mert van.

Szálló igévé vált, hogy a kisembereken segiteni kell. De ennél alig mentünk tovább. Az alföldi terjedő zavarok sürgetik a gazdák egyesülését, hisz jövőjükről van szó és alig történik valami. Olyan kezdeményezés, mint a milyen a nyitrai gazd. egyesületet dicséri, mely legalább Érsek-Ujvárt nagy parasztgyülést tartva, igyekezett a gazdák és munkások között az egyetértést megteremteni, fehér holló számba megy, sőt ezideig magában áll. Pedig ugy tudjuk, hogy Csongrádban, Biharban, a legutóbb annyit emlegetett Szabolcsban, sőt jóformán az ország minden vármegyéjében vannak gazdasági egyesületek, a melyek a helyett, hogy munkához látnának, rendesen alusszák az igazak álmait. Vajjon sokáig-e?

Ez a nagy kérdés, mert az idő átkozottul rövid és könnyen eljuthatunk oda, hogy mihamar késő lesz. Akkor fohászkodunk a csendőrszuronyok és bilincsekért. Ezekkel lehet csendet és rendet teremteni, de a szivek egyetértését, a kormányzott osztályok bizalmát és vonzódását kiérdemelni és megszerezni alig.

A legfőbb ideje volna, hogy Pató Pál uraimék elhatározzák végül magokat a munkára. Már nem sokáig fognak reá érni, az biztos.

Politikai hir.

Mi akar ez lenni? Az „Országos Hirlap" a a mely szintén a kormány támogatói közzé tartozik, legutóbbi számában „Az elválás mesgyéjén" czim alatt a többek közt a következő figyelemre méltó dolgokat irja:"

Alig indult meg a birodalmi gyülés tanácskozása, ugyanazok a pártok azonnal hajbakaptak egymással; a német frakcziók Gautsch nyelvrendeletek eltörlését, a szlávok az országocskák autonomiájának kitágitását követelik a kormánytól. A zavar, a visszavonás, az ellenségeskedés oly nagy, mint ezelőtt volt. Egyértelmüség köztük csak abban az egyben van, hogy a magyart ütni kell.

Az osztrák kormány pedig tehetetlenül, ügyefogyottan áll a háborgó pártok között, melyek hevesen, kiméletlenül ostromolják azon terveit, melyeket még nem is ismernek.

Ott sem a békének, sem a jóakaratnak, de még a megegyezés reményének sincs nyoma.

Ily viszonyokkal szemben azt a kérdést intézzük a magyar kormányhoz, hogy voltaképen mire várunk mi?

Elmult közel három hónap a provizorium megszavazása óta; benne vagyunk az áprilisban; az országgyülés szünetel; az osztrák birodalmi tanács 20-ig össze sem lép, közel előttünk ama május elseje, melyet a miniszterelnök maga szabott határul előterjesztéseire nézve: és az osztrák kormány, melylyel kormányunk egyértelmüleg kiván eljárni, még a leghalványabb reménynyel sem bir arra nézve, hogy valamikor lehet bátorsága a kiegyezésről csak beszélni is.

Tehát mire várunk mi?

Magyarország megunta fedetlen fővel állani az ellenség ajtaja előtt és szerényen rimánkodni, hogy tekintsenek le kegyelemmel rendezetlen viszonyainak siralmas voltára. Magyarország megsokalta zsebrevágni a gunyt, a becsmérelést, a sértő fennhájazást azok részéről, a kikért eddig csendben és önmegtagadással áldozatokat hozott és kiknek belső nyomorainak méltánylásában elment a megengedhetőség végső határáig.

Elvégre nálunk a grammatika rendben van. Tehát mért kötjük mi gazdasági viszonyaink rendezését ahhoz a világrenditő fontosságu tényhez, hogy miként beszél a hanák paraszt a zwickaui uti biztossal?

Törvényeink megvannak, joguk tagadhatatlan. Miért késünk azzal, hogy éljünk velük?

A csehek kérik a vámterület elkülönitését; a németek kérik a gazdasági elválást: és mi kérjük az egyesülést?

Mily czimen? Mily czélból? Mily érdekből?

A miniszterelnök Bécsbe van a közös költségek dolgában. Lehetetlen, hogy a mostani válságos helyzetben ott fönn másról ne beszéljen, mint a hadsereg szükségleteiről. Teljesitse az osztrákok kivánságát — ha már saját kormányuk nem lehet oly szerencsés — és hozza haza azt a vámsorómpót, melyet ők kinálnak.

Ez elhatározás következménye csak az lesz, hogy;

az osztrákok drágább kenyeret fognak enni és viszont iparukért kevesebbet fognak bevenni;

mi pedig négy-öt évig nehezebb viszonyok között fogunk élni; de azután lesz iparunk, melynek gyakorlói meg fogják fizetni termelt kenyerünket is.

Nekik kőbérczeik lesznek; nekünk mindenünk lesz, mert velünk van az Isten és velünk vannak adományai.

Nekik szép országuk lesz; nekünk jó országunk lesz. Majd csak megleszünk valahogy.

Walsin Eszterházy.

Páris, április 4.

Az igazság az Eszterházy-ügyben czim alatt a Siécle Bernből, egy kiváló diplomata részletes levelét közli, a mely az Eszterházy őrnagy és Schwarzkoppen volt párisi német nagykövetségi katonai attasé közti viszonyról fontos leleplezéseket tartalmaz. A levél a következőket mondja:

Schwarzkoppen német katonai attasé, a ki 1892-ben neveztetett ki Párisba, bizonyos szakbavágó információkat óhajtott beszerezni uj állomáshelyén, mely czélra Eszterházy ajánlkozott. Schwarzkoppen ezt az ajánlatot nagykövetsége tudtán kivül kapta és fogadta el. Érintkezésbe lépett Eszterházyval és saját állitása szerint százhatvanhét közleményt kapott tőle, melyekért Eszterházy egy esztendő alatt nyolczezer frankot kapott. Midőn ezt az összeget Schwarzkoppen előtt szóba hozták, az attasé sokat jelentő, de nehezen magyarázható kézmozdulatot tett.

1894-ben Schwarzkoppen oly okmányokhoz jutott ezen összeköttetése révén, a melyek a Dreyfusnak tulajdonitott bordereauban voltak felemlitve, de a bordereauról az attasénak akkor semmiféle tudomása nem volt.

Midőn a Libre Parole 1894. október 29-én előre jelentette, hogy hazaárulás miatt szenzácziós letartóztatás várható; Schwarzkoppen Panizzardi párizsi olasz katonai attaséval szemben aggódva igy nyilatkozott:

— Azt hiszem, az én emberemet rajtacsipték. Oh az ostoba!

November elsején tartóztatták le Dreyfust a hazaárulás vádja alatt és akkor Schwarzkoppen megkönnyülten azt mondta Panizzardinak:

— Kár volt megijednem. Nem az én emberemről van szó.

Most már nyiltan azt is jelentették, hogy Dreyfus egy hármas-szövetségbeli nagy hatalommal állott összeköttetésben. Schwarzkoppen ekkor nagyon nyugtalan volt, de megmaradt Párisban, mig referense ez időtájt müködését és buzgóságát megkettőzte. Ez igy ment 1896 novemberig. November 10-én tette közzé a Matin a bordereau facsiміléjét és Schwarzkoppen nagy rémülstére ráismert abban Esterházy kezeirására, noha a bordereau eredetijét soha nem is látta. Nagyon fel volt indulva, mert immár bebizonyitottnak látta, hogy **Dreyfust egy Esterházy által irt okmány miatt itélték el.** Meg is mondta Panizzardinak, hogy a fakcsimile Esterházy irása.

A német nagykövetségen, a melyről szó is volt a lapokban, konstatálták, hogy a bordereau ott soha em volt, de valószinünek tartották, hogy a portás, egy öreg elzászi, azt egy franczi katonának szolgáltatta át. Mindkettőt le is tartóztatták, de biztosat e felől nem tudtak még. Ezen időtől fogva Esterházy nem hozott többé irásbeli értesitést Schwarczkoppennek. Azt beszélték akkor, hogy Esterházy, a ki ellen erős volt a gyanu, néhány képviselő támogatását kérte ki és nyerte meg, hogy továbbra is Párisban maradhasson, mert nyilvánvalón tudomása volt arról a titokban folytatott vizsgálatról, melyet Picquard ezredes, felebbvalója beleegyezésével ellene inditott és azt hitte, hogy az ellene irányuló gyanunak leginkább azzal veszi élét, ha őt a hadügyminiszterium informácziós osztályába osztják be. Sikerült is neki ezt keresztülvinni. 1897 október havában azonban ujból szellőztetni kezdték a Dreyfus-ügyet, de Esterházy neve még nem került nyilvánosságra. 1897. okt. 16-án Esterházy halálsápadtan és a félelemtől remegve jött Schwarzkoppen lakására, a hol revorvert rántott és azt mondta, hogy azonnal főbelövi magát, ha Schwarzkoppen meg nem igéri neki, hogy Dreyfus felesége előtt azt fogja állitani, hogy Dreyfus kapitánynyal és nem Esterházyval volt dolga. Schwarzkoppen ezt kereken megtagadta, — de **megigérte neki, hogy nevét titokban fogja tartani.** — Két órával rá **Esterházy** ismét megjelent az attasénál, de arcza most sugárzott az örömtől. Kijelentette, hogy most már nem fél semmitől, mert két tiszt barátjával találkozott, a kik oly okmányt adtak át neki, a melyek minden ellenség ellen megvédik. (Nyilván a fátyolos hölgy volt az a „két tiszt.")

Schwazkoppen, a ki érezte hogy mily ferde helyzetbe jutna, ha Esterházyt tényleg vád alá helyeznék, felmentését kérte párisi állásától, melyet meg is kapott. Schwarzkoppen tehát 1896 óta ismeri a valót ez ügyben és csak egy szavába kerülne annak teljes felderitése.

A gazdák adósodása.

A kormány minden áron el akarja hitetni, hogy ez az ország mindig csak gyarapodik.

Hogy mennyire gyarapodik főleg a földbirtokos osztály, mely az ország tulnyomó részét képezi, kitünik a magyar földhitelintézet közgyülésén bemutatott jelentésből, mely szerint a kölcsönt keresők száma egyre növekedik.

Halljuk csak a jelentést.

„Az általában kedvezőtlen gazdasági viszonyok, a rossz aratás, a sertésvész és a földbirtokra nehezendő közterhek fokozatos emelkedése, a földbirtokos osztály hiteligényének jelentékeny növekekését idézték elő, a mi évről-évre mindinkább maga után vonja a Magyar földhitelintézetnél is a kölcsönkérvények szaporodását."

A jelentés előadja végül, hogy az 1897. év folyamán az intézethez 1809 jelzálogos kölcsönkérvény érkezett be 22,955.450 forint kölcsönöszszeg erejéig. Megszavaztak 1366 folyamodónak 14,863.700 frtot. Tényleg folyóvá tettek 1003 kölcsönvevőnek 13,074.705 forintot. Rendkivüli törlesztés fejében 746 adós 4,244.429 forintot fizetett vissza. Az intézet keletkezésétől 1897. év végéig engedélyezett jelzálogos kölcsönök összege 277,813.480 forintot tesz, a mely 17,397 adós fél között oszlott meg.

Megjegyzendő, hogy a földhitelintézet kisebb birtokokra kölcsönöket nem ad. Az összes kölcsönügylet mind nagybirtokra esik.

Ha a nagybirtok hitelszükséglete ily rohamosan emelkedik, mit mondjunk a kisbirtokosokról, a kistelkesekről, melyek száma több, mint 2 millió. Itt aztán az eladósodás ijesztő.

Azért mégis azt vitatják, hogy gazdag ország a mienk, s fizethet évenkint 5—6 millió kvótaemelést, mely egy évtized alatt 50—60 milliót tesz ki.

* * *

Hát az ország összes terhe mennyit tesz ki.

Csaknem hihetetlen nagy adósság nyomja Magyarország vállát. Ezelőtt 30 évvel még alig ment az összes állami adósság 200 millióra s a magán-birtokok terhe alig tett ki 50—60 milliót, nézzük, hogy állunk ma. Csaknem hihetetlen. Ezelőtt 30 évvel összes állami kiadásuk mintegy 160 milliót tesz ki: most 500 millió.

Összes állami adósságunk 2487 millió. Ha ma ezt széjjelosztanák lélek szerint, miután az országban 17 és fél millió lélek van, egyre esik 141 millió.

De ez még nem elég. A birtokokon levő adósság összege, mely telekkönyvezve van, 1382 millió. Kötvényekre és magánosoknál levő adósság összege 220 millió. Vál-

AZ „ELLENZÉK" TÁRCZÁJA.

1898. Április 5.

Utóhangok.

Irta: **Pollák Lajosné.**

Vannak vadregényes tájak, a hol egy kiáltás többszörös viszhangot ad.

Lehet, hogy a mai kor szelleme hasonló e vad — — ha nem is regényes tájhoz, a hol egy hangosabb szó, többszörösen visszahangzik.

[...] természet különös játéka, hogy a kiáltás [...]kán hangzik vissza a maga eredeti valóságában ugy, a mint elhangzott, — sokszor csak egyes szótag ismétlődik.

A társadalom szomoru játéka, hogy az elhangzott szó — — — külömböző hatást szül azoknál, a kik azt meghallják — — — S még szerencséről beszélhetünk akkor, ha az [...]y egy gyönge viszhangra talál, ha nem [...]arad egészen elhangzott szó a pusztában.

Már majdnem elfeledkeztem szegény kis czikkemről, a mely hetek előtt napvilágot látott az „Ellenzék" hasábjain, midőn ma, az abban megjelent „Visszhangok" — ujra életre keltették bensőmben mindazon érzéseket, melyeknek behatása alatt, — s ezen érzések behatásának kifolyásaként én azokat a sorokat megirtam és felolvastam.

De a visszhang szavaimnak csak egyes szótagjait ismétli — S ez az ismétlés más értelmet ad neki, mint a minőt én azoknak szántam!

Csak egyet ismétel a visszhang — a nőemantipatiót! S milyen más értelemhen hangzik vissza ez a szó!

Olyan ez a visszhang, mint egy büszke fenyő a hegyormán — — — a völgyben csergedező patak szélén szerényen meghuzódó igénytelen kis cserje mellett.

Egy világ reformátor — — — az ósdi szokásaiban és hagyományaiban megrögzött öreg falusi tanitó mellett.

Egy szebb, büszkébb jövőről álmodozik! — A világot — az emberiséget, az emberi nem ősi — bibliai rendeltetését akarja fölforgatni nagyratörő álmodozásaival! — De elfeledi — hogy — — — a ki hazát cserél — szivet cseréljen! — A ki átakarja hágni azokat a korlátokat, a melyeket [...]eki a teremtés Ura vont — — az büntetlenül nem teheti.

A nő pedig a legkevésbbé!

Hive vagyok én is a nőemantipátiónak, de nem abban az alakban, nem olyan mérvben, mint előttem szóló.

Nem azért vagyok barátja a nőemantipátiónak, hogy a nőt a férfiuval szemben, mint vetélytársat lássam, — de azért, hogy őt, mint a müvelt, eszes, nemesen gondolkodó férfiunak méltó szellemi élettársául tekintsem.

Azért, hogy ha hivatalából hazatérő férjével elköltötte — — — sok esetben a maga főzte és sütötte izletes káposztát és pompás fánkot ebéd után, a casinó-club-vendéglőben található vig czimborák helyett beszélgetni tudjon férjével olyan dolgokról, — a melyek azt nem csak az anyagiak kényelmével, — de a szellemi érintkezés közös, egymást megértő **tudás varázsával** is, képes legyen lekötni.

Szellemi müveltsége, szellemi munkássága, ezeknek mindig megujuló s igy unottá nem válható megnyilatkozásai által legyen képes szorossá füzni azt a **kigunyolt himen-rózsaláncot**, amelyet a teremtők Ura azért font rózsagalyakból, — hogy emlékeztesse a gyarló embert arra, — hogy semmit nem élvezhet fájdalom nélkül e vándor földi uton. Még a rózsának a szépségét és illatát sem — [...] **tövis szurások nélkül!**

De volna-e becse a földi boldogságnak, ha az, mint érett gyümölcs keresetlen hullana az ölünkbe, anélkül, hogy azt nehéz küzdelmek árán kellene magunknak megszerezni?

És mennél nehezebbek a küzdelmek, annál több boldogságot nyujt az elnyert jutalom!

Ez igy volt világ kezdetétől fogva, — s igy lesz, mig gyarló ember lába fogja taposni azt a földet, melyből Isten az első embert alkotta.

Az a nőemantipatió, a mai modern, mindent tulhajtó korban, **azért** sokaknak oly kedves, oly sokat igérő boldogságnak tünik fel, — mert nehéz küzdelmek árán jutott annak birtokába a **női nem.**

Ám de hány szent eszme van, amelyekért elődeink elvérzettek, — és hozzájuk nem méltó unokák aljas lelkük önző cselekedeteivel azt beszennyezik!

Hány nemes honfi vére folyt, amig a **szabad gondolkodás** nemes eszméjének elhangzott igéje testté lőn, — s ezen vérrel megpecsételt szent eszmét ma mégis sokan arra használják, hogy égő zsarátnokot dobjanak a tudatlanok lelkébe — egyenetlenség — lázadás emésztő tüzét ébresztvén vele.

Pedig van-e szebb, igazabb szó, — jobb kivánság, mint ha azt mondjuk embertársunknak: **béke veled!**

A nőemantipátió is egy **szent eszme** — egy **jog**, amelyet az emberi tudás, a szellemi müveltség küzdelmek árán kivivott [...] magának. De vétkezik, aki azt a maga valóságából, Isten és a természet szabta korlátok közül ki akarja emelni.

Modern társadalmunkban, szellemi müveltségünk keretében vissza taszitó lenne a keleti nő alárendelt, rabszolgai szerepe.

Tudásban, munkában, szellemi képességeinkben egyenértéküek lehetünk s vagyunk a férfiakkal, de a mig a férfinak hivatása, hogy az élet küzdelmeibe dobja magát, testi erejével védje a hazát és óvja otthonát, szellemi képességeivel szálljon sikra és küzdjön övéinek megélhetéseért, addig a nő ébressze gyermekeiben Isten és a hazaszeretet szent lángját, oktassa, nevelje az élet küzdelem tusájára fiait, s mutasson élete, cselekedete s önfeláldozó, soha nem csüggedő, naponként megujuló kötelességérzete által, követendő példát leányainak.

Mig a férfi a világot bejárja hóditásaival, addig a nő munkálkodjon otthonában, zajtalanul, csendesen. Ne vegyék a világ tömjénezésére, a hir, dicsőség után, csak övéinek rajongó, áldó szeretetére!

Mert szent a meggyőződésem, hogy a nőemantipátió sem lesz képes a világot az ő meghatározott rendjéből kiforgatni.

Nem lesz képes az emberi szivből kiölni a szerelem szikráját soha, mig férfi és nő élni fog-e világon. De igen is, ha tulságba fogja vinni a nők szabadságát, balga, hiu elvakultságában férfias szokásokat fog bennök nagyra nevelni, elfogja őket vonni szent hivatásuktól: a feleség és anya eszmény képétől. Ugy megfogja ölni a nőt erkölcseiben, s a legszebbet, a legszentebbet [...] kifogja ölni a női szivből: a családi élet utáni nemes vágyat.

Nem feleség, hitves, anya lesz a nő, — csak asszony!

Azt mondja Hock: „Vegyétek ki a szeretetet a nő életéből, s pokollá tettétek életét. Csak a himport törültétek le a lepke szárnyáról — de ez a himpor az ő életszükséglete"!

Mi a legkissebb táj napfény nélkül, a legszebb férfi erény nélkül, a nő szeretet nélkül?

Egy sötét zord vadon, egy gyönge labda a szenvedélyek kezében, egy hiu báb!

A nőt Isten azért teremtette, hogy szeressen! S szereteteért ha kell: halált szenvedjen!

Avagy nem százszorosan életével játszik-e akkor, midőn az anyai szeretet szent szikrája életre ébred szivében, midőn gyermekének sirását először meghallja?

Mint egy fájó szurás a szivemben, olyan érzés kelt lelkemben, midőn azt olvastam. „A tönkre nem tett nőiesség varázsá-

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

tótartozás 1706 millió. Iparvállalatokba fektetett pénz 445 millió: ez összesen 6240 millió. Elég!

Ha már most ezt vetjük ki lélekszámra, egy lélekre esik majd 400 millió.

Igen is, jegyezzük meg jól: az összes állami s magánadósságokat összevetve, s elosztva, minden lélekre majd 400 forint adósság esik, s ez ország minden férfi- s nő-szülöttje elmondhatja, hogy majd 400 forint — adósság terheli.

Uj épitkezések a marosujvári sósfürdőn.

A marosujvári fürdőn, hazánk e legjobban berendezett sósfürdőjén, a mult év szeptember végén igen örvendetes uj épitkezés indult meg.

A régi fürdőházat lényegesen megnagyobbitották, bádoggal ujra fedték s ódon deszka falait téglafallal cserélték fel, melyen tágas ablakok vannak ugy, hogy most az egész fürdőháznak már külső kinézése is egészen más. Még fontosabb átalakitások történtek a fürdőház belsejében.

A megnagyobbitott fürdőházat két osztályra osztották s az eddigi 3 tükörfürdőn kivül még 3 uj tükörfürdőt létesitettek, ugy hogy most külön fürdő osztály van nők és férfiak számára. Mindkét osztályban az eddigi beosztáshoz hasonlóan meleg sós-, hideg sós és langyos édes viz tükörfürdők s külön gőzfürdő és zuhanyok vannak.

A f. évi fürdőidényben, legkésőbb május elsején, mindkét fürdő osztály megnyilik, s ekkor a nap minden szakában ugy a nők, mint a férfiak meleg és hideg sósfürdőt és gőzfürdőt vehetnek s nem kell várniok meghatározott órákra, a mint eddig volt. Megnagyobbitották és két részre osztották továbbá a nagy uszodát is, ugy hogy most külön uszoda lesz a nők és külön férfiak számára, a melyekben a nap bármely szakában lehet fürdeni.

A marosujvári sósfürdőnek e rég óhajtott megnagyobbitásával, a minden iránt érdeklődő, derék és tevékeny bányatanácsos Fritz Pál szerzett magának ujabb érdemeket, az épités ügyes és sikeres vezetéseét pedig Magyary Mihály bányamérnököt illeti meg méltó elismerés.

A mint értesülünk, a marosujvári fürdő megnagyobbitásán kivül nemsokára a lakás viszonyokon is segitve lesz.

Gróf Teleki Ádám felső-ujvári nagybirtokos, kinek birtoka közvetlen határos a marosujvári sósfürdővel, elhatározta, hogy ha az idén nem, de a közel jövőben a nagy uszoda mellett mintegy 16—20 szobából álló csinos bérházat épit.

Müller János szászrégeni épitész és épületfakereskedő pedig a fürdő nyugati parkjának közvetlen közelében még a f. év folyamán 10 szobából álló lakást fog épiteni, s igy reménlünk lehet, hogy a marosujvári sósfürdő, ha nem is gőzerővel, de lassan-lassan még is oda fejlődik, a mit vizének kiváló tisztasága és kitünő hatásánál fogva méltán megérdemel.

Erdélyrészi iparkiállitás Kolozsvárt.

Kolozsvár, április 5.

Az ország nagyon sok vidéki városában volt már olyan nagyobbszabásu kiállitás, a hol az ipar, mezőgazdaság, bánya és erdészet legkiválóbb produktumai csoportositva voltak s a nagyobb közönségnek be voltak mutatva.

Kolozsvárnak szomszéd vármegyéjében, Szolnok-Doboka főhelyén, Deésen, két izben volt már országos jellegü kiállitás.

Az egyiket 1880-ban rendezték, a másikat pedig 1887-ben.

E két kiállitás közül főleg az első hathatósan hozzájárult ahhoz, hogy a mustramegye székhelye maradiságából kiemeltessék; a kiállitás eredményezte, hogy az ipar, kereskedelem, a városban nagyobb lendületet nyert, a forgalom hatványozódott és a város elsőrangu vidéki várossá emelkedett.

A második kiállitás sikerét már sok külső körülmény, főleg a kedvezőtlen időjárás alászállitani igyekezett.

Mindamellett meg volt ennek is a rendkivül nagy haszna s ez a haszon főleg a megye gazdasági egyletének megerősödésében és a közgazdaság felvirágzásában nyilvánult. Az első kiállitás idején nyilt meg a szamosvölgyi vasut.

A második kiállitás alkalmával az odagyült közönségnek alkalma volt megismerkedni a vármegyének ama termékeivel és ipari gyártmányaival, a melyek az üzleti életben haszonnal hozhatók forgalomba, s a melyek azután nagyobb mértékben képezték és képezik ma is a forgalom tárgyait.

E második kiállitást kapcsolatba hozták az erdélyrészi tenyész állat kiállitással. A Kolozsvárt tartatni szokott tenyészállat-kiállitást ugyanis áthelyezték ez évben Deésre.

Az ipar kiállitás, termény kiállitás, tenyész állat kiállitás hármas szövetsége, megteremtette a kedvezőtlen időjárási és nyomasztó egyébb viszonyokdaczára is a jó eredményt.

Kolozsvár bár vezérvárosa az erdélyi részeknek, góczpontja a vasuti hálózatnak, nagyobb szabásu kiállitást nem rendezett idáig még soha.

Meg is látszik ez a városon minden tekintetben. Alig van számba vehető, forgalmat felmutató üzleti telepe.

Nincsenek gyárai. Nyomorban sinylenek tehetséges iparosai. Egymásnak adják át a kulcsot kereskedői. Üres zseb, száraz vásár jellemez minden heti, vagy országos vásárt.

Úri közönsége nagy részénél: fenn az ernyő, nincsen kas . . . Rendelne, vásárolna, ha volna mivel.

A mit rendel, vagy vásárol, annak 90%-át „aufsreiben"-re teszi. Most csaknem minden hivatalnoknak nagy levonásai vannak előlegekben és egyébb dijakban a fizetését teljesitő pénztárnál.

Váltó részlettörlesztési kötelezettségei vannak 1—2—3, sőt némelyiknek 4 banknál is.

A helyi bankok tisztviselői megtudják erősiteni ez állitásom szomoru igazságát.

Kolozsvár városa sehogy sem tud termelő irányban fejlődni. Fejlődik a népesség szaporodása tekintetében és ezért a város intézőinek elismeréssel kell adózni, de elismerés mellé, fájdalom, pénzzel is adózik a lakósság, minden tömegesebb szaporodás alkalmával az államnak. Épit kaszárnyákat, melynek direkt jövedelme problematikus. Indirekt jövedelme pedig csekély, mert a katona urak saját mészárszéket, saját füszerüzletet, saját vendéglőt tartanak. Nem veszik igénybe az adófizető iparosok munkásságát, még ruházatuk, lábbelijök elkészitésénél sem, mert nagy részt azt is más városokból hozatják s a Regementsschneider össze varja ha valahol kifeslik.

Posta igazgatóság, királyi tábla jövedelmezne ugyan valamit, ha nem volna a kormány Kolozsvárral szemben oly mostoha apa. De ez, a mit jobb kezével ad a városnak, a balkezével annál többet vesz vissza. — A tábla, posta-palota, tudjuk mibe kerül. Adózni fog a város az igazságügyi palotára is. Ez már ráadás. De azért szivesen adjuk, ha muszáj, mert egy szép palotával gazdagabb lesz városunknak egy tágas és fejlődésnek indult területe.

Ugy képzelem Kolozsvár városának jelenlegi fejlődését, mint azt a fiatal leányt, a ki sem termetével, sem arczszinével megelégedve nincsen s a helyett, hogy egészséges mozgással, megfelelő szorakozással, jó levegőn tartozkodással, helyes táplálkozással igyekeznék magát helyre hozni, beáll arzenikum evőnek. Az arzenikummal látszólag eléri a kivánt eredményt, azonban szervezete rovására, mert pár év mulva a szomoru hatás bekövetkezik. Sinylés és sorvadás a következmény.

Hát a kolozsvári iparosok sokat tehetnének, hogy ezt az arzenikum evéshez hasonló proczesszust ideje korán megváltoztassák. Egyik gyökeres kura volna ez a kiállitás is. Ha érdekli ez a dolog iparosainkat, majd elmondok e tárgyban egyet-mást.

Sz.

Meghivó.

A kolozsvári 48-as függetlenségi párt intéző-bizottsága **folyó évi ápril hó 6-án** (szerdán) d. u. 6 órakor több fontos ügyben értekezletet tart az „Ellenzék" szerkesztőségében.

Ez értekezletre a tagokat ez uton is meghivja

Az elnökség.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 5.

— **A nagyheti** és husvéti ájtatosságok a főtéri plébánia templomban következő sorrendben tartatnak.

1. Nagyszerrdán d. u. 4 órakor Jeremiás próféta siralmai. Éneklik: Láng Janka k. a. Balázs Béla és Porst Kálmán urak. „Christus factus est" és „Miserere" férfi karra, éneklik a kolozsvári dalkör tagjai.

2. Nagycsütörtökön d. e. 9 órakor ünnepi nagy mise és oltár vetkeztetés. Délután 4 órakor Jeremiás próféta siralmai. Éneklik: Palkovits Olga k. a. Kerekes István és Ranezay József urak. „Christus factus est" és „Miserere" énekli a kolozsvári dalkör férfi tagjai.

3. Nagypéntek d. e. 9 órakor előre megszentelt mise. „Passio". Éneklik: Kerekes István, Ranezay József és Porst Kálmán urak s a Dalkör. „Popule meus" és „Ecce quomodo moritur": Énekli a dalkör férfi kara. Mise után szent beszéd, tartja: Kiss János segédlelkész ur. D. u. 4 órakor Jeremiás próféta siralmai. Éneklik: dr. Szöllőssy Attiláné őnagysága, Szilágyi Ferencz és Mihálovits Béla urak.

4 Nagyszombaton d. e. 8 órakor tüz szentelés, husvéti gyertya és vizszentelés, szent mise. D. u. 6 órakor a feltámadási körmenet „Regina cocli" átirta Oberti J. B. „Te-Deum" irta Oberti J. B. „Tantum ergo" Closs J. énekli a dalkör férfi kara.

5. Husvét vasárnapján, d. e. 6 órakor csendes szent mise, utánna kalács szentelés, 8 órakor csendes szent mise áldással, 9 órakor ünnepélyes szent mise, mely alatt Gruber József „Miséje" adatik elő vegyes és zenekarral a Dalkör női és férfi kara által. E misében a solokat éneklik: dr. Szöllőssy Attiláné ő nagysága, Demjén Anna kisasszony, Szilágyi Ferencz és Porst Kálmán urak. A szent mise után egyházi szent beszéd, utána csendes szent mise.

D. u. 4 órakor vecsernye és egyházi szent beszéd tartja: Szmollen Pál segédlelkész ur.

6. Husvét másodnapján d. e. 9 órakor ünnepélyes szent mise, ennek végén szent beszéd tartja: Medgyesi János segédlelkész ur. A csendes szent misék e napon is, mint előzön mondatnak d. e. 6, 8 és 11 órakor.

— **Polgártársainkat figyelmeztetjük,** hogy amennyiben az országgyülési képviselő-választók jövő évi névjegyzékébe föl akarnak vétetni, — amire törekedni, főleg a mai viszonyok közt mindnyájunk legszentebb kötelessége, — mult évi állami adójukat, amenynyiben ezzel még hátralékban vannak, legkésőbb f. évi április 15-ig fizessék be.

— **Megtréfált mentők.** Tegnap délután a Szentegyház-utczába hivták a mentőket azzal az értesitéssel, hogy egy, munkás osztályhoz tartozó férfiu nagybetegen fekszik az utcza kövezetén. A mentők csakhamar meg is jelentek s tényleg ott is találták a nagy betegetegnek látszó férfiut az utcza kövezetén. Alig értek azonban a mentők a delikvenshez, ez hirtelen felugrik a kövezetről és erősen protestál az ellen, hogy ötet a mentők kezelés ala vagyék, mert hát neki semmt más baja nincs, csak egy kissé többet vett magához a spiritusból, mint a menynyit megbir, de azárt ő eligazitja a maga baját mentők nélkül is. Erre a mentők a kocsijukkal csakhamar elvágtattak, a delikvens azonkan a kocsi után szaladt, s egyre kiabálta, hogy ha már eljöttek, legalább vigyék el az állomásig, ugy is már rég nem kocsikázott. Ez a kivánsága azonban már nem teljesült.

— **Lelőtték a csendőrök.** A kolozsvári kir. törvényszék tegnap délután a tekei járásbiróságtól hivatalos távirati értesitést vett, mely azt tartalmazza, hogy Kozmatelke községében tegnap reggel a csendőrök két községi lakóst ismeretlen okból **lelőttek,** — az egyik azonnal **meghalt,** a másik haldoklik. E távirati értesités vétele után a tövényszék vádtanácsa azonnal összeült s a mint értesülünk az határozta el, hogy átir a csendőrparancsnoksághoz oly czélból, hogy ez a vizsgálatót a maga hatáskörében tegye folyamatba.

— **Meszlényi Lajos nyilt levele.** Meszlényi orsz. képviselő a következő nyilt levelet intézte Steiner fejérmegyei püspökhöz:

Méltóságos Steiner Fülöp

megyés püspök urnak

Székesfejérvárt.

Méltóságod főpásztori megyéjében egy romlott, lelkü aljas rágalmazó pap Kossuth Lajost támadta meg sirjában, azt a férfiut, kit nemcsak nemzete, de a világtörténet is, mint hazájának önzetlen, nagy fiát fogja áldani poraiban is.

A nemzet közérzülete az undor és megvetés kifejezésével tér a hazug, becsülétrabló fölött napirendre.

De mi nem türhetjük el, kik méltóságod püspöki megyéjében lakunk: hogy a fejérvári püspök fenhatósága alatt egy plébános megmaradhasson állásában, melyre a hazug rágalmazás szavai őt Isten és ember előtt már érdemetlenné tették.

S azért nemcsak kérjük, de elvárjuk méltóságodtól, hogy megteend minden lépést, mely Zimándy Ignáczot, Török Bálint plébánosát állásától elmozditja, mert egy pap, ki nemzetének kegyeletét, becsületét aljasan támadja meg, nem lehet lelkipásztora, de csak árulója és meggyalázója népének, nemzetének és hitsorsosainak.

Budapest, 1898. ápril 4.

Kitünő tisztelettel

Meszlény Lajos,
orsz. képv.

— **A kolozsvári regalé bérlőség** czimü tegnapi közleményünkre nyilatkozatot vettünk. A nyilatkozat azt mondja, hogy Nagy Ferdinánd szamosfalvi vendéglőstől a vértanuk emlékénél leleplezés alkalmával kiszolgáltatott italokért nem követelt semmi fogyasztási adót s neki a letett 20 frt. biztositékot is hiánytalanul visszaszolgáltatta s ez alkalommal sem kivántak volna tőle a közönségnek tett eme szolgálatért egy kr. adót sem, ha ez iránt előzetesen hozzájuk fordul és a szokásos bejelentést megteszi. S kijelenti a bérlőség, hogy jövőre is, bármily hasonló ünnep alkalmával szolgáltassanak ki a kiránduló közönségnek italokat, megdoztatni a kiszolgálót ezért nem fogja. A bérlőség nyilatkozata szerint Nagy Ferdinánd őket össze tévesztette a vidéki bérlőség eljárásával, mely tényleg Zsukon is, sok kellemetlenséget okozott e derék vendéglősnek.

— **Bucsu.** Hidalmáson, mint az almási járás székhelyén, megható ünnepély folyt le folyó hó 2-án, Gyarmathy Mózsa főszolgabiró nyugalomba vonulása alkalmából. A község intelligencziája és az egész járás jegyzői kara nem parancsszóra, de szive érzelmeit követve gyült össze, hogy érzékeny bucsut vegyen 30 év óta közszeretetben álló, nyugalomba vonuló főszolgabirójától.

Megható volt a szeretetnek és ragaszkodásnak a társadalom minden rétegében való megnyilvánulása. A községbeli közbirtokosság, az ev. ref. gör. keleti és izraelita egyházak papjaik vezetése mellett, valamint a helybeli kir. járásbiróság összes tisztikara, a népoktatási intézetek küldöttségileg jelentek meg s üdvözölték a szeretve tisztelt távozó főszolgabirót, ki is e meglepetésszerü nem várt ünnepeltetéséért meghatottan mondott köszönetet.

Este a vendéglői helyiségben 40 terités társasvacsora volt, melyen az ünnepelt kiváló érdemeit méltató pohárköszöntések egész sora következett.

— **Elevenen eltemetve.** Szörnyü rémület szállta meg nemrégiben Almás biharmegyei község lakosságát. Pap Aurél 20 éves ifjut hantolták a sirba s a mikor a gör. kath. lelkész beszentelése után a sirások hányták rá a földet, a halott a sirásók állitása szerint megmozdult s a koporsó fedelet ütögette. Ezt az állitásukat a gör. kath. lelkész is megerősitette, mig az eloszlott gyászgyülekezet seregestül tódult a sirhoz, hogy a friss hantot felássa. Ezt azonban az elöljáróság nem engedte meg, hanem jelentést tett az esetről a főszolgabirónak, ez pedig a nagyváradi kir. ügyészségnek, a mely azután az exhumálást elrendelte s annak teljesitésével margitai kir. járásbiróságot bizta meg. A járásbiróság részéről Barala Béla dr. kir. albiró jelent meg a községben s a kiásott halott bonczolását Buder Ferencz dr. margittai és Gerzselyi Arthur dr. széplaki orvosok végezték. A bonczolás folytán megállapitották, hogy Pap Aurél természetes halála még a temetés előtt bekövetkezett s a lelkész s a sirások képzelődésére az adot okot, hogy a vékony deszkából készitett koporsó a reá ugráló göröngyök alatt megrepedett s recsegésével tompa dörömbölést okozott.

— **A ki erővel katona akar lenni.** Miskolczon a most folyó sorozásnál egy mulatságos epizód játszódott le. A bevált és nem bevált legények nagy kurjongatva szekérre ültek és hazahajtattak szülőhelyeikre. Csak egy legény nem ment velük. Nagyon elbusulta magát, mert „untauglich" lett, szégyelt magát hazamenni. Egy átvirrasztott éj után megint odaállt a sorozó bizottság elé. Az orvos észrevette, hogy ezt már megvizsgálta volt. A legény könyörögni kezdett a „nagyságos urakhoz", hogy vegyék be katonának, mert nem élné tul a szégyent. Csak akkor nyugodott meg valamennyire, mikor azzal biztatták, hogy jövőre beveszik katonának.

— **Megsült asszony.** Kalota-Szent-Királyon egy Szőke Istvánné nevü özvegy napszámosnő ragályos bőrbetegséget kapott

---

val magukhoz bilincseljék az érdemes férjem uramékat", továbbá — „fognak aztán ezek pompás fánkot sütni, jó káposztát főzni és még milyen derék, kedves gyermekeket nevelni".

Igy nem szabad szólani a nőnek, ha boldog hitves, ha szerető anya! — Ilyen keserü, osipős gunytól áthatott szavak csak akkor kelhetnek egy nő ajakán, ha keserü csalódások érték s Isten megtagadta tőle azt a kegyelmet, hogy igazán szivének kedves gyermekeket nevelhessen.

S az ilyen nőt szivemből tudom sajnálni.

Én is azt mondom: tanuljanak leányaink sokat, mindent, a mire képesek; buvárkodjanak a tudományok tengerében, hadd legyenek tudásban egyenértéküek, hasonlók a férfiakhoz, de azért tanuljanak fánkot sütni és káposztát főzni is!

Ha az ember a szellemi munkában kifárad, egy izletes ebéd, egy kedves, jól nevelt gyermek nevetése felviditja, uj munkára, tetterőre serkenti a testet, lelket.

Legyen a nő okos, tanult (ha nem is tudákos), de ne akarja ezen tudását feltétlenül a világ zajában, az élet nyilvános küzdterén érvényesiteni, csak azért, hogy a világ, a tömeg bámulva mutasson reá s elismeréssel zugja: „Ime, ez éppen annyit ér, mint a föld ura, a férfi!"

Nézetem szerint, már ebben az óhajtásban is, a női nem egyik kiváló nagy hibája játsza a főszerepet: a hiuság.

Értékesitse szellemének tudását, lelkének kincseit családja körében, — gyümölcsöztesse azt gyermekei nevelésében!

Olyan legyen az övéire, mint az üditő, éltető harmat, a mely a hüvös őszi éjjelen uj életre kelti, feleleveniti a nap hevében ellankadt virágot.

(Vége következik).

Nitáért.

— Angol regény. —

King E.-től, az Angela irójától.

Forditotta: **Amica.**

XXVII.

(Folytatás.) (67)

— Deresbrook jó fiu! — mondá fátyolozott hangon. Igen, én ötet megpróbáltam akadályozni abban, hogy magának házassági ajánlatot tegyen, de most csak azt mondhatom, hogy megérdemli magát, és boldog ember lesz, ha magát meg tudja nyerni. Nita, bocsánatot kérek magától; ámbár nem hiszem, hogy valaha meg tudja bocsátani, hogy bünösnek gondoltam; de ha némi vigasztalására szolgál, ám tudja meg, hogy én is éppen ugy szenvedtem, mint maga. — Nem fogom ismét látni. Ma este, vagy holnap korán reggel elmegyek ismét. Szorit kezet velem és megbocsát?

Kinyujtotta a kezét, de Nita elfordult és az ablakhoz ment.

— Nem teszi? Ugy hát, Isten vele! Deresbrook jó fiu; reménylem, hogy maga boldog lesz!

Kiment a kottageből, és le a szikla ösvényen a vendéglőbe; és midőn a holmiját a böröndjébe tette, azt mondta magának.

— Ő ártatlan, és Deresbrookhoz megy férjhez! Ő ártatlan, és Deresbrooknak lesz a felesége!

A vendéglősnétől megtudta, hogy az a jármü, mely Vibart Jánost az állomásról elhozta, egy pár órai pihenés után vissza megy a városba. — Megrendelte, hogy a böröndjét tegyék a kocsira, és aztán kiment a házból.

Nem tudott bent maradni a szobában; fulladt és Deresbrook minden pillanatban visszamehetett, tele boldogsággal és kész arra, hogy örömét mindenkivel tudassa, a ki hallani akarja. És az több volt, mint a mit el tudott viselni. Kiment a szabadba, de az ellenkező irányba a Nita lakásától, hogy véletlenül ne találkozhassék velük.

Hosszu sétájában szembe nézett a jövőjével. Nita ártatlan, és egy más férfinak a felesége! A saját feleségére gondolt és annak az ördögi természetére. Anglia még kevesebbet fogja ötet látni, mint a hogy az utóbbi években látta.

Szegény Stella, ő éppen olyan nagy vétséget követett el Stella, mint a másik nő iránt! A következő pillavatban Stella elmosódott a lelkéből, mindeu egyebet kizárva Nita foglalta azt el.

Végre lecsendesült. Kellemes volt azt gondolni, hogy Nita ártatlan.

És ő, ki annyit szenvedett, megérdemelte a boldogságot. Irigyelte azt tőle? Nem soha! Inkább azért fog imádkozni, hogy egész életében legyen boldog. És Deresbrook jó fiu volt.

A nap, egy vörös láng, a tengerbe merült, midőn ő megfordult, hogy a vendéglőbe visszamenjen; az ég tele volt rózsaszinü fellegekkel, a sziklák és az erdők visszaverődő fényben vér szinüek voltak.

— Gerard százados!

Nita állott előtte. Gervase egy mély lélegzetet vett és körül nézett a Toni alakját keresve; bizonyos volt benne, hogy az közel volt. De Deresbrook nem jelent meg; Nita egyedül volt.

— Nem számitottam arra, hogy magával találkozzam, — mondá könynyedén; de, miután találkoztunk, beszélgessünk!

— Mi felett? — kérdé Gervase bambán.

— Ezer meg ezer tárgy felett!

Nita előtte állott, és kegyetlen mosolyal az ajkain az arczába nézett.

— De én sietek, mondá Gervase kétségbeesetten, szemeit a leány arczától elforditva. A kocsi vár reám, és —

— Hadd várjon. Oly szép az est, üljünk le ide és nézzünk a tengerre.

Elvégre is, miért ne tenné? Azzal nem árthat, ha [illegible] Nita oldala mellé ül, és utoljára fog történni. [illegible] A szikla széléhez kisérte a leányt és a harasztra [illegible] leült a lábainál. Nita egy ledült fának a törzsökén ült.

XXVIII.

— A tanácsára van szükségem, kezdé a leány. Mi oly régóta ösmerjük egymást; maga a legrégibb ösmerősöm; és [illegible] maga házas ember.

— Igen?

— Lord Deresbrookról akarok tudakozódni. Ő feleségül kiván engem venni. Gervase apró mohákat vett fel és a sziklán át hajigálta azokat. Hozzá menjek? kérdé Nita, a mint beszélt, előre hajolva, hogy a Gervase arczát lássa.

— Ha szereti, menjen hozzá, volt a lassu hangon adott válasz.

— De ha nem szeretem?

Kezeivel átfogta a térdeit, hátra dőlt és az eget nézte.

— Ha nem szereti, ne menjen hozzá! mondá Gervase.

— Gerardné változott valamit, mióta megszünt Carslake kisasszony lenni? kérdé Nita.

— Nem.

— Ő nagyon szép volt.

— Igen.

— Magának mindig szándékában volt ötet elvenni. A velem való eljegyzése csupán csak egy epizód volt; de egy hétig sem tartott, — mély, csengő nevetéssel. Én mindig azt gondoltam, hogy maga örült, midőn mentséget kapott arra, hogy elhagyhasson.

Nita nem láthatta a Gervase arczát, a mint az a lábainál feküdt és hallgatása [illegible] gerelte. Hadd beszéljen és szen[illegible] szuró szavak képesek azt eszközölni.

— Néha csudálkoztam, ha vajjon jól tudott e neki szerelmet vallani, mi[illegible] kem. Maga udvarias szerető volt; azt hi[illegible] hogy sok gyakorlata volt az udvarlás[illegible] feleségének most magával kelle[illegible] akkor kedves társaságot képeznék — Beresford kisasszonnyal, maga a [illegible] és Lord Deresbrook velem.

A Gervase keze a mohát tépte [illegible] karja eltakarta az arczát.

— Hogy van az édes anyja és [illegible] néni? Még egyszer sem kérdezősköd[illegible] luk; azt gondoltam, hogy nem [illegible] az ő nevüket egy ilyen gonosz tere[illegible] litené.

— Köszönöm, ők jól vannak, [illegible] menjek.

hogy [illegible]lállott és a tengerre néz[illegible] Fe[illegible] a lenyugvó nap korongja viz felett [illegible] látható vol[illegible] [illegible]re jár az idő. Nit[illegible]

— Késő[illegible] [illegible]tom magának, [illegible]dott. Megmondha[illegible] [illegible]yesek vagy[illegible] Deresbrook és én jeg[illegible]

— Gondoltam.

(Folytatása következik.)

Iskola Alapitvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

...alkalmatlan nyavalyájától megszabadul- ... több okos asszony tanácsára, kenyérsü- ... után a még forró kemenczébe bujt. A ... sütötte levők, nehogy a gyógyitó meleg ... anjon, a kemencze ajtaját becsukták. Idő- ... vel kérdezik: vajjon nem jönne-e ki? ... felelet. Bizonyosan jól esik neki a ... Egyszer azonban megsokalják, hogy a ... se ki nem jön, se nem szól, benéznek, ... hogy az e czélra előre behelyezett ... ról lefordulva, eszméletlen állapotban ... a kemencze fenekén. Az előhivott ... szédok vonszolták ki nagy ügygyel-bajjal ... ben is nagytermetü, nehéz asszonyt a ... szájú kemenczéből. A szó szoros értel- ... megsült. Fél napi kinos haláltusa után ... éjjel meghalt. Két családos fia s két ... gyermeke siratja a kuruzslás szeren- ... áldozatát.

— **Elégett czukor.** Rakinzból jelentik, ... a Csermák és társa czég czukorgyárá- ... tűz ütött ki. Az egész telep leégett. A ... 00.000 frt. A gyár a czukorgyárosok ... itó-egyesületénél 450.000 frtra volt biz- ... va.

— **Állat az emberben.** Alsó-Kubinból ... borzalmas rablógyilkosságról értesit le- ... lunk, a mi a bünkrónikában szinte párat- ... áll. Mult hó 31-én Schranka Pál viasz- ... kedő a kralováni vasuti állomástól ... indult Alsó-Kubin felé. Utközben hozzá ... kozott egy Cserveny János nevü 25 éves ... vai illetőségü legény, a ki a jól öltözött ... kánál pénzt gyanitva, becsalta egy ... eső korcsmába, a hol alaposan leitatta ... or kivette belőle, hogy 110 frt van nála. ... a korcsmából távoztak, Schranka, a ... grádmegyei, Cserveny kalauzolására bizta ... a ki őt az oldalt fekvő Zázriva-völgy- ... zette, a mely az egyedüli összeköttetés ... cza és Zárivа községek között. Nyáron ... járnak erre, mert vadregényes táj, de ... teljesen elhagyatott, égbe nyuló sziklái- ... tt aztán hirtelen fejbe ütötte a legény ... ka Pált, a ki azonban erős ember lévén, ... magát. Ekkor Cserny kést rántotott s ... szurkálta vele áldozatát, a mig össze ... rogyott. Ekkor elvette tőle a 110 frtot ... akarta hagyni, de észrevette, hogy ál- ... még él, visszafordult s egy csomó ... got tömött a szájába, hogy megfulladjon. ... elővett egy immár bünjelként csatolt, ... adfél kilós hegyes követ s azzal ütötte- ... áldozatának fejét, ugrált, taposott rajta. ... aztán látta, hogy semmi életjelt nem ... ebbé, ugy éjjel féltizenkettő felé, ott ... ta. Április elsején Zázriváról menő ... sztemberek találták meg Schranka Pált ... fagyva, élettelenül és szekérre téve, be- ... ták az alsó-kubini kórházba, a hol két ... élesztési kisérlet után némi életjelt adott ... ról, de annyira össze-vissza van törve ... életben maradásához egy csöpp re- ... sincs. Délfelé a csendőrök már kézre- ... tették a rablógyilkost is, a ki lemosva ... ról a vért, visszament a korcsmába ... itni s ott szórta a pénzt. Az elvetemült ... os a fenti vallomást tette s végtelen ... musssal azzal toldotta meg, hogy ha ... volna, hogy még él, a szivében forgatta ... meg kését. Még 70 frtot találtak meg ... a rablott pénzből. Tegnap már átkisér- ... az ügyészségre.

— **A Budapestre rándulók** figyelmét ... hivjuk a főváros egyik legnagyobb férfi ... gyermekruha áruházára, „Az angol szabó- ... czimz tt és 1848 óta fennálló (Kohn ... man és fiai czégre,) Budapest, Károly- ... ut 12. E gyönyörüen berendezett áruház- ... legjobban és legolcsóbban lehet minden- ... féle férfi és gyermek ruhát vásárolni. Tul- ... adelés itt ki van zárva, mert minden da- ... bon a legolcsóbb szabott ár látható.

Egyleti élet.

Az Erdélyi Muzeum-Egylet ... természettudományi szakosztály folyó ...98 évi április hó 7 napján d. u. 5 órakor ... élettani int. helyiségében közgyülést tart.

MÜVÉSZET.

Nemzeti szinház. Tegnap este kevés ... számu közönség jelenlétében a „Bibliás ... ember“ opera adatott elő. Ezuttal Ba- ... gh karnagy és Szegheő basszista bu- ... csuztak el a közönségtől. A karnagyi emel- ... vényen a zenekar tagjai nemzetiszinü szala- ... gos babérkoszorut helyeztek el, s midőn a ... karnagy megjelent a közönség zajos tapssal ... üdvözölte. Taps és éljenzés fogadta Szeg- ... heőt is, a ki utolszor lépett fel. A szerep- ... lők, főleg Ruzsinszky Berta, Mezei, ... Vollmerné, Kassai, Szegheő és ... gyermekkar részesült nagy tetszésben.

*

Arday Ida csütörtökön fog bemutatkozni ... Sudermann — Otthon — czimü drámájában, ... mint „Magda.“ Schwartze ezredest E. Ko- ... vács, Hefterdingh lelkészt Janovics, Kellert ... ... játszák. A dráma epizód szerepei ... Ráskai Emilia, Váradiné, ... Aranka ... rtos kezeibe vannak.

*

Ki történt ... z éjjel? Bisson-mester éne- ... bohózata kerül szinre holnap. A mulat- ... darab szerepeit: S. Áldor Juliska, Vá- ... Vendrei, Kassai, Pataki, Bartos és ... játszák.

*

Szegheő Ignácz. A kolozsvári Nemzeti ... szinháznak bassszistája már hosszu idő óta ... volt. Megyei igazgatónak jutott ... eszébe az, hogy az operai előanások tartá- ... bassszistát is szerződtessen. Igy történt ... tán, hogy Szegheő Ignáczot, a kitünő hangu basszistát szerződtette. Az elmult szezon nagy operaelőadásait az ő müködése tette telyessé, melyekben a nagy basszus szerepeket a Brogni (Zsidónő), Baskir (Lalla Rouk) Engel (Bibliás ember), Ferrari (Cremonai hegedüs), Ferrandó (Troubadour) kiváló sikerrel énekelte. A ki tudja, hogy milyen kevés a basszista (2—3 az egész országban), az tudja, hogy milyen fontos szerepet töltött be és Szegheő a közönség elismerését müködésével teljesen kiérdemelte.

*

A szabadkai szezonról. Egyik szabadkai lap beszámol az ottani társulat müködéséről. Az illető czikkből többek közt arról is értesülünk, hogy a szezon legnevezetesebb estéi az E. Kovács Gyula vendégszereplései voltak, melyek ugy anyagilag, mint szellemileg kitünően sikerültek s a vendégszereplése fénypontja volt a szezonnak, daczára annak, hogy a budapesti Nemzeti Szinház elsőrendü tagjai is sürün vendégszerepeltek. A mint az illető lap irja, a nagyhirü tragikus ottani müködésével fellelkesitette a közönséget, uj életet öntött a társulatba és az anyagi jövedelem is felülmult minden más estét.

IRODALOM.

Szives kérelem. Tizenöt éve már, hogy irok tárczákat, novellákat, apró rajzokat, leginkább a székely népéletből, a számuk lehet eddig 300, szeretném egy részét kötetbe gyüjtve kiadni. Azon szives kéréssel fordulok tehát kartársaimhoz, ismerőseimhez és másokhoz, kiket a székelyek dolga érdekel, hogy szives-kedjenek nekem 1 frt 20 krt. küldeni, s én azért bérmentve megküldöm müvem:

„Székely történetek“

Egy füzött példányát, a ki pedig 2 frtot küld, annak diszkötésü példányát. (Bolti ára jóval magasabb lesz.) Hogy milyenek lesznek azok a történetek, azokat már jórészben ismeri a közönség, — de különben sem reám tartozik elbirálni; hanem egy érdekes rész lesz benne, t. i. az előszó, mert azt Benedek Elek, az eddig megszületett székely irók legnagyobbika lesz kegyes irni.

Szándékszom müvemet a pünkösdi ünnepekre küldeni meg: kérem azért ugy az ivtartó urakat, mint másokat is, kik erről tudomást venni kegyeskednek, hogy az előfizetéseket hozzám (Segesvár) legkésőbb április 25-ig minden körülmények között beküldeni sziveskedjenek. A ki az én szerény kötetemet másnak is ajánlani és előfizetőket gyüjteni kegyeskedik, én annak egészen le leszek kötelezve. Egyebet nem mondhatok. Csak azt jegyzem meg, hogy könyvemet Ajtai K. Albert könyvnyomdája Kolozsvárt állitja ki, a ki annak külső szép alakjáért felelni fog.

Kiváló tiszteletem mellett, Segesvár, 1898. márczius 20.

Csulak Lajos.

Sport.

A Kolozsvári Kerékpáros-Egylet f. évi april. hó 10-én 100 kméteres országos országuti bajnok-versenyt rendez.

Verseny-sorrend:

Zsuk—Deés—Kolozsvár távverseny 100 klmr. Nyilt. Nyitva mindazon kerékpárosok részére, kik a „Magyar Kerékpáros Szövetségnek, vagy szövetségi egyletnek“ tagjai. Elsőnek, — ha $3^1/_2$ óra alatt megteszi a 100 kmt. „Erdély bajnoka országuton 100 kmtre“, ha rekordot javit (régi rekord 3 óra 22"), kis arany érem, ha nem, nagy ezüst érem. Másodiknak: nagy ezüst érem. Harmadiknak: kis ezüst érem. Negyediknek: nagy bronz érem. Ötödiknek: kis bronz érem. Mindazoknak, a kik 5 órán belül érkeznek: idő érem. Tét nincs. Indulás d. e. $^1/_2$9 órakor az Alsó-Zsuk vas. állomás közelében levő 19 klm. kőtől, hová legczélszerübb Kolozsvárról a 7 órai vonattal kimenni. Nevezési zárlat april hó 8-án este 8 óra. A nevezést posta utján, ajánlottan, a boritékon e szó „nevezés“ feltüntetésével, vagy távirat utján: Gámán Dezső versenytitkár czimére kell küldeni.

Gyászrovat.

Lenk Lajos m. kir. államvasuti főmérnök Ujpesten meghalt.

*

Kolozsvárt Szigeti János Alsó-zug-utcza 2. sz. a. lakó 11. z. aljbeli 69 éves honvéd temetése holnap d. u. 3 órakor lesz. A bajtársakat a temetésre meghivja Szabó Sámuel elnök.

Szerkesztőségi üzenetek.

(a). A küldött tárczát még a héten közöljük. Várjuk a folytatását.

L—s. Helyt. Ismerjük lapunk azon „jó“ embereit, a kik uton-utfelen próbálnak ártani neküuk. De hogy is mondja csak a közmondás „Kutyaugatás ....

Madamoiselle. Déva. Garches márkinő könyvéből adjuk meg a feleletünket. E szerint jól fésülködni müvészetszámba megy s a hajmüvészek Francziaországban mindig nagy szerepet játszottak, habár ma már a fésülködésben nem fejtenek ki olyan fényüzést, mint például XIV. Lajos korában. A elle Fermiere magas kontyainak és a szép Borghese Paula göndör fürteinek kizárólag az volt a czéljuk, hogy a nagy füleket elfedjék. Hogy izléses fésülködés az arcz szépségét emelheti, az kétségtelen. Szőke nőknek a bodros haj, mig a feketének a sima fésülés ajánlatos. Az elmés urnő ezután a test minden porczikájának ápolásával foglalkozik, majd a toilettere tér át s panaszkodik, hogy milyen fényüzést fejtenek ki a hölgyek alsóruhában. Az azonban elismeri, hogy menynyire hat férfivilágra, ha a felső szoknya alól csipkékkel megrakott alsószoknya kandikál ki. A fehér harisnya ellen erősen kikel, s reméli, hogy a hölgyek ezeket a harisnyákat teljesen kiküszöbölik. Az öltözködésre nézve is igen jó tanácsot ad, s mindenekelőtt arra figyelmezteti a hölgyeket, hogy indiai shawlból ruhát ne készittessenek. A shawl legfeljebb zongora-takaróul használható, de disztingvált hölgy ruhát nem készittet belőle.

Jótékonyság.

Adományok. A kolozsvári egyetemi diákasztal részére ujólag következő adományok folytak be: Dr. Abt Antal egyet. ny. r. tanár 100 frtos alapitványának V. és VI-ik részletéül 20 frt. A hodmezővásárhelyi takarékpénztár és az „Economul“ takarékpénztár részvénytársaságtól 20—20 frt. Az első magyar általános biztositó társaság 50 frtos alapitványa. Szilágyvármegye nemes közönségétől 500 forintos alapitványának II-ik részletéül 50 frt. Fogadják a nemeslelkü adakozok legőszintébb köszönetét a diákasztal felügyelő bizottságának. Orbók Ferencz a mensa acad. pénztárosa.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék“ táviratai, telefon tudósitásai, és sürgöny-levelei.)

A férj bosszuja.

Budapest, ápril. 5.

Borzalmas hirt jelentenek Szaniszló szatmármegyei községből. Egy gazdag földbirtokos elvette a szomszédfalu előkelő családjának szép leányát, mint aki nem szerelemből ment hozzá. Eleinte hünek mutatta magát, később régi imádóit fogadta. A férj ezt látva féltékeny, buskomor kezdett lenni. Egy este elutazást szinlelt, de visszajött s együtt kapta feleségét egyik udvarlójával. Régi kocsisa segitségével mindkettőt megkötözte, felesége szemeláttára levágta a férfi orrát, füleit, jobbkarjába kétszer belőtt. Felesége arczát éléktelenitette, mezitelenül udvarra lökte. Az összefutott nép alig tuddta megfékezni a dühöngő férjet.

Bécsi jubileumi diszmenet.

Bécs, ápril. 5.

A városházának szép csarnokában ma nyitották meg a bécsi ifjuság császár-jubileumi diszmenete terveinek kiállitását. A diszmeneten 6000 gyermek vesz részt, közülök 1500 történelmi jelmezben.

A Vatikánból.

Róma, ápril. 5.

Vatikáni és más körökben azt állitják, hogy az a jelentés, a mely szerint a pápa a madridi nunczius utján közbenjárását ajánlotta fel Mária Krisztina regens királynőnek, **teljesen alaptalan**, mert hiányzik az előfeltétel t. i. mindkét részről való felkérés. Csak az való, hogy a pápa Madridban a nunczius Washingtonban pedig Irland érsek utja először azt a forró óhajtását tolmácsoltatta, hogy szeretné ha a conflictust elkerülnék és másodszor ama kérelmét, hogy szüntessék meg mindkét részről hadikészülődést.

A kubai ügy.

Páris, április 5.

Washingtonból érkezett hirek megerősitik, hogy az Egyesült-Államok és Spanyolország elfogadták a pápa közbenjárását. Mac Kinley elnök, a ki gyöngélkedik, elhalasztja a kongresszushoz intézendő üzenetének közzötételét.

Róma, április 5.

A Stefani-ügynökség jelenti Madridból mai kelettel: Spanyolország az amerikai Egyesült-Államokkal felmerült conflictusban a nagyhatalmakhoz fordul kezbenjárásért. A nagyhatalmak hajlandóknak látszanak erre és ez ügyben eszmecserére készülnek.

A vetések állása.

Budapest, április. 4.

(A földmivelésügyi m. kir. ministeriumhoz az állandó gazdasági tudositóktól beérkezett jelentések alapján.)

Márczius hó 26-áig nagyobbára száraz s részben enyhe, de inkább szeles, sőt itt-ott viharos időjárás uralkodott; a hó vége felé azonban megváltozott az idő s azóta csaknem nap-nap mellett, kisebb-nagyobb mérvü esőzések vannak az országban.

Az erősen száraz tél után a mostani jó esőzések kitünő hatást gyakorolnak a növényzetre, különösen pedig az elvetett tavasziakra, a melyek nagyobb részben szépen kelnek; de az őszi gabona vetések is nagyon sok hasznát veszik a termékenyitő csapadéknak, ámbár az őszikre általában véve sok a panasz. A korai őszi vetéseknek csak mintegy $^2/_3$ része mondható kielégitőnek. Meglehetősen megritkultak és gyengék a buzavetések: Torontál, Bács-Bodrogh (alsó részén) Arad, Temes, Bihar, Sáros, Zala, Vas és Sopron vármegyében részben azonban a téli fagykár illetve nagy szelek következtében. Egér okozta károkat jelentettek még a Dunántulról nevezetesen: Győr, Tolna és Veszprémből továbbá az ország más részeiből is és pedig: Trencsén, Pozsony, Jász-Nagy-Kun-Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Háromszék vármegyékből.

És bárha az ország nagy részében az őszi gabonafélék ma még nem felelnek meg a gazdák kivánalmainak, azért konstatálható, hogy a visszamaradt buza és rozs vetések a jó esőzésekre bokrosodásnak indultak s többnyire szép haragos zöld szint mutatnak. A rozsok ép ugy, mint a buzák több helyen megritkultak, itt-ott ki is vesztek, áll ez főkép az Alföldre és a Dunántulra, a hol férgek, egerek és utófagyok jelentékeny kárt okoztak.

Az őszi árpa aránylag még a legjobban áll az őszíek között, ámbár ebben is mutatkozik némi veszteség a már emlitett körülmények befolyása alatt.

A repcze legtöbbet szenvedett; többnyire gyenge, közepes az is, a mi megmaradt.

Az eléggé kedvező márcziusi időjárásban a mezőgazdasági munkálatokkal nagyon gyorsan haladtak a gazdák; nagyobbára az egész országban elvetették az árpát, zabot, buzát, takarmány magvakat, sőt a répát is.

A burgonya ültetését is csaknem fele részben befejezték, sőt a dohány palántákat is rendbe hozták, a szőlőket pedig megmetszették s a gyümölcs fákat megtisztitották. Ily formán a főbb munkák közül tehát csak a kukoricza vetése van még hátra, a melyhez alkalmasint április hó közepe táján szintén hozzá lehet látni, mert kukoricza alá a talaj előkészitése már szépen előre haladt.

A tavaszi vetések a jó esőzésekre ugyszólván kivétel nélkül jól kelnek: erőteljesek és általában véve szép zöldek, jól indultak a legelők, rétek és mesterséges takarmány félék is, természetesen azokban a vármegyékben és ott, a hol az egerek és hörcsögök kárt nem okoztak bennök. A jószágot már több vidéken kihajtották a legelőre; takarmánynemüekben sehol sincsen hiány, sőt néhol bőven is vannak takarmány dolgában.

A szőlők és gyümölcsösök ez utóbbiak már virágozni is kezdenek, jól indultak.

A kassai ereklye-kiállitás.

Kassa, ápril 5.

Kassán az 1848—49-es évekből fenmaradt tárgyakból „Ereklye-kiállitás“ lesz, mely április hó 10-én fog ünnepélyesen megnyittatni és legalább három hétig marad nyitva. A kiállitás a Ferencz József téren ujonnan épült nagy községi iskolában van elhelyezve és nagyszámu fegyver, zászló, egyenruha, csákó, sisak, okiratok, festmények, hirlapok stb. gyüjteményéből áll. E napokban érkezett Kassára gróf Kreith Béla, ki leginkább a felvidékre vonatkozó emléktárgyakat engedte át a kiállitásnak.

A Cremonai hegedüs külföldön.

Budapest, április 5.

Hubay Jenő operáját, a Cremonai hegedüst, tegnap adták először az udvari szinházban Hannoverben. Mint onnét sürgönyzik, az operának fényes sikere volt a solot és Giannina dalát többször ismételtették. Az opera végén a szereplőket 14-szer kihitták.

Vihar.

Veszprém, ápril 4.

Reggel óta heves vihar dühöng. Utczákon szinte lehetetlen a közlekedés.

800 éves jubileum.

Budapest, április. 5.

A cistereita rend ápril végén Zircen nagy pompával fogja megünnepelni fennállásának 800 éves jubileumát. A hazafias rend ünnepén a kormány is képviselve lesz.

Öngyilkosságok.

Arad, ápril 4.

Kozma Pál félkezü szolga a vasut mellett agyonlőtte magát. Állitólag szerelme üzte a halálba.

Schön Mihály, a püspöki nyomdában alkalmazott betüszedő öngyilkosságot követett el. Tettének oka ismeretlen.

A szláv ujságirók kongresszusa.

Budapest, április 5.

A szláv ujságirok julius hóban kongreszust tartanak Prágában. A Magyarországon lakó nemzetiségek közül a szerbek, tótok és horvátok néznek nagy érdeklődéssel a nagy esemény elé. Szerb részről eddigelé a Branik, Zasztava, Glas Nerode és Srpski Glas, tót részről a Narvdue Noviny, Slovenskidvel és Slovenske Lisse jelentették be a kongreszszuson való részvétöket. A kogreszus főczélja az egyes nemzetiségek politikai és sajtó viszonyának kölcsönös ismertetése továbbá az általános szláv érdekek védelme iránti közös tanácskozás. A szervező bizottság élén a prágai Politik egyik szerkesztője áll. A horvát lapok közül az ellenzékiek mutatnak hajlandóságok a kongresszuson való részvételre, sőt az Oózor és a Primorecz már jelentkeztek is.

A román kamara obstrukczió-szónoka.

Budapest, április 5.

Többször emlitettük már, hogy a román kamara ellenére agyonbeszéléssel megakarja akadályozni a költségvetésnek idején való elintézését, a miért is a kamara naponként két ülést tart, a melyek közzül az egyik reggel 8, a másik délután 1 órakor veszi kezdetét.

Egyelőre azonban ugy látszik, hogy ez intézkedés, mely az ellenzéket még inkább elkeseritette, sikertelen marad, mint az ellenzék több szónok felett rendelkezik, kik a délelőtti ülést, mely a költségvetésnek van szánva, egy magukat kibeszélik, mig a délutánt interpellátiókkal akarják kitölteni.

A költségvetés tárgyalásának 3-ik napján Scortzesku egymaga kibeszélte a délelőtti és a délutáni ülést is. Természetesen a költségvetés ellen szólt és a mikor a többség gunyos közbekiáltásokkal és tapssal akarta megzavarni, egész jókedvüen kijelentette: hogy felbuzditva a tetszés nyilvánitás által, el fog beszélni öt napig és hozzá is fogott fenyegetődzésének beváltásához, mert egy előtte levő hatalmas könyvből czitálgatni kezdte Anglia pénzügyének történetét és vagy két óra mulva áttért Amerikára. A képviselők elszörnyülködve menekülten a teremből és az elnök is szünetet rendelt el, miközben Scorzescu a buffetben jól meg reggelizett, csakhogy mire vissza jött, hogy beszédét folytassa, panaszosan fordult az elnökhöz, hogy segéd könyveit elcsenték.

Scortzesku azonban kijelentette, hogy egy cseppet se fáradt el és ha kell, kibeszéli a többi ülést is.

Főszerkesztő:
BARTHA MIKLOS.
Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

Van szerencsém a nagyérdemü urnők becses tudomására hozni, hogy Bécsből hazaérkezvén; ezuttal is nagy és elegáns választékban, mindennemü

legujabb bécsi és párisi divatu

KALAPOKAT

hoztam.

Ezeknek megtekintésére szives látogatását kérve maradtam

teljes tisztelettel

Özv. Wieder Gyuláné

Főtér 6. sz., Wolff J. gyógyszerész ur házában földszinten.

255. 2—3.

Fontos tudni

a n. é. közönségnek!

Legujabb tavászi ujdonságok bel- és külföldről megérkeztek Sipos Testvérek Belmagyar-utcza 3. sz. **kalap és divat áru üzletébe.** Kizárólag **karlsbadi és pesti** czipész által készitett **női és férfi czipő**, továbbá **férfi és női fehérnemüek, nyakkendők** dus választékban.

Megrendelések méret szerint gyorsan készittetnek.

Minden fehérnemüre alkalmas **„liliom“** vászon 84 cm. széles, 1 vég 23 méter (30 rőfös) ezelőtt 12 frt, most **csak 7 frt 20 kr.**

SIPOS TESTVEREK.

5—8

Tiz arany éremmel, legutóbb pedig egyedül a nagy milleniumi éremmel tüntetetett ki a

Ferencz József-keserüviz.

Dr. **Purjesz Zsigmond** tanár ur klinikai kisérletezésének eredményeit a következőkben foglalja össze: „A Ferencz József-keserüvizet a megfelelő esetekben mindenkor szivesen alkalmazom, mivel hatáóa rendszerint minden kellemetlen melléktünet nélkül jön létre.“

Kolozsvárt, 1897. augusztus.

Prof. Dr. PURJESZ Zsigmond s. k.

Kapható mindenütt.

Az igazgatóság, Budapesten.

6—10.

Kiadó bolt a főtéren.

A Főtér 18. szám alatt, jelenleg **Novelly**-féle üzlethelyiség uj portáléval **azonnal kiadó**, értekezhetni Ransburg F. és fiainál, Belközép-utcza 2 szám alatt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Hirdetések.

Hirdetmény.

melynélfogva ezennel közhirré tétetik, hogy a „Fakereskedő Részvénytársaság Kolozsvárt“ bejegyzett czég 1898. évi márczius hó 30-án tartott közgyülése a részvénytársaságnak feloszlatását elhatározván, a felszámolást elrendelte.

Erről a részvénytársaságnak ismeretlen hitelezői az 1875. évi XXXVII. t.-cz. 202. §-ában foglalt rendelkezésre való hivatkozás mellett oly felhivással értesittetnek, hogy követeléseiket jelen hirdetménynek a hivatalos „Budapesti Közlöny“-ben történt harmadszori közzétételétől számitott h a t hó alatt a felszámoló bizottság ügyvezetőjénél: L a i t n e r Elek m. kir. erdőigazgatónál Beszterczén bejelenteni illetve érvényesiteni el ne mulasszák, mivel ezen határidőnek leteltével a végképen feloszló részvénytársaság semmiféle követelést elismerni és kiegyenliteni nem fog.

Kelt a „Fakereskedő Részvénytársaság Kolozsvárt“ czég felszámoló bizottságának 1898. évi márczius hó 30-ikán tartott üléséből.

253. 2—3. **A felszámoló bizottság.**

Miután **f. évi április 3-ra** egybehivott közgyülésen a részvényes tagok kellő számban meg nem jelentek, az alapszabály 15. §. értelmében az

uj közgyülés

folyó év április hó 17-ik napján d. e. 10 órakor az intézet helyiségében fog megtartatni, melyben jelenlevők minden tekintet nélkül a meg nem jelent részvényesekre határozatképesek a határozatképtelenné vált közgyülés tárgyai felett.

256. 2—3. **Az igazgatóság.**

A Mauthner-féle

hirneves

Konyhakerti- és virág-magvak

zárt és **hatóságilag védett** csomagokban; a **törvényesen** bejegyzett

medve védjegygyel

valamennyi nagyobb **füszer- és vas-kereskedésekben** kaphatók.

A Budapesten Andrássy-ut 23. szám alatt létező **Mauthner Ödön** czég csakis olyan csomagoknál vállal teljes jótállást egészen **friss** és **valódi** magvakért, a mely csomagok **ragasztva**, a medve-ábrával és a M a u t h n e r névvel jelölve, ugy mint a mellékelt rajz is mutatja.

82. 19—00.

Posztószállitás csakis magánosoknak!

Egy vég 3·10 mtr. hosszu t e l j e s u r i öltöny ára csak

frt 3·10 jó
frt 4·80 jó
frt 7·50 finom
frt 8·70 finomabb
frt 10·50 igen finom
frt 12·40 angol
frt 13·95 kammgarn

Valódi gyapjuból.

Egy vég egy fekete szalon-öltönyhöz **10 frt.** **Felöltő szövetek** 3·25 frttól feljebb; **Loden** a legszebb szinekben egy vég 6 frt, 1 vég 9·95 forint; **Peruvienne** és **dosking, állami- és vasuti tisztviselők** és **birói tálar szövetek**; legfinomabb **kammgarn** és **cheviotok**, ugyszinte **egyenruha szövetek a m. k. pénzügy** és **csendőrség** részére stb. stb. küld gyári áron a pontos és szolidnak ismert posztógyári raktár:

KIESEL-AMHOF Brünnben!

Minták ingyen és bérmentve. — M i n t a h ü szállitás.

Figyelemre méltó! A t. közönségnek fontos azt tudni, — hogy a szöveteket közvetlen helyről való beszerzés esetén s o k k a l olcsóbban kapja, mint a közvetitő kereskedelem utján. A „Kiesel-Amhof“ brünni czég az összes posztókat valódi gyári áron küldi szét és nem számitja hozzá a magánvevőt annyira megkárositó ugynevezett szabóengedményt.

136. 13—24.

Van szerencsém a nagyérdemü közönségnek becsos tudomására hozni, hogy a bekövetkező ünnepekre nálam **friss halakat** ugymint

Fogas,- Kecsege,- Harcsa,-

Ponty, Csuka

a legolcsóbb napi árakban kaphatók.

Szives megrendelésüket mielőbb kérve maradtam kiváló tisztelettel

HAJNAL L.

251. 2—2. Kolozsvárt, belközép-utcza 50. szám.

Telefon szám **288.** (Czink-féle ház.)

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesitjük a n. é. közönséget, hogy

üveg- és porczellán üzletünket

Relközép-utcza 15. sz. (Horovitz-házba)

helyeztük át; és ott a hatóságilag engedélyezett

Végeladást

még rövid ideig folytatni fogjuk.

A visszamaradt árukat pedig régi üzletünkben főtér **33.** sz. a. **elárverezzük,** — melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghivjuk.

928. 56—0. **Frank-Kiss János fiai.**

Üzlet áthelyezés!

Elismert legjobb mosószer!

LESSIVE PHÉNIX

Kapható:

Kolozsváron: Flora Gyula, Gergely Ferencz, Havas Lázár, Haraszthy Jenő, Hirschfeld Sándor, Jeney Lajos, Kónya Sándor, Pap Ernő, Pap László, Papp Kristóf, Segesváry és Társa, Szele Márton, Wertheimer Vilmos, Zsilinszky Antal czégeknél.

Gyulafehérváron: Jakabfy Albertnél.

Nagyszebenben és Segesváron: J. B. Misselbacher czégnél.

Brassóban: J. L. Hesthaimer czégnél.

Maros Vásárhelyen: Simon Ferencz czégnél.

Gyár: Osztr.-Magyar Monarchia részére:

Vácz.

198. 6—10

ALAPITTATOTT **1866.**

MATUTSEK JÓZSEF

férfi-, női és gyermek czipész-üzlete

Kolozsvárt. Főtér 2. sz.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli-minta után a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesittetnek.

257. (1—x.)

Gyógyszertár áthelyezés!

Alólirott ezennel tudtára adja az igen tisztelt közönségnek, hogy

gyógyszertárát

f. hó 2-ától a Főtér 9. sz. házba

(Kir. tábla épület, br. Jósika-féle ház.)

— á t h e l y e z t e! —

Kolozsvárt, 1898 április 2.

BOGSCH LAJOS

252. 3—6. az „Egyszarvuhoz“ czimzett gyógyszertár tulajdonosa.

Háziasszonyok figyelmébe!

Főzött fehér viasz parquettek beeresztéséhez, t ü k ö r fénnyel, igen kiadó 1 kg. **1·40.**

Parquette fénymáz 1 kg. **1·20.**

Borostyán-lakk puha padlóhoz gyorsan szárad, mosható, 1 doboz **90.** és **1·20 kr.**

Mattolin világos v. sötét, keményfa butorok tisztitására egy üveg **35 kr.**

Email lakkok, mindennemü festékek- és ecsetek.

Champhoros Napthalin szeletkék, kipróbált szer molyok ellen, egy csomag 10 kr.

Mindennemü rovarirtó szerek. 244. 5—*

Husvétra öntöző illatszerek

szóró dugóval, bármely illatból, 1 üveg **15, 25** és **35** kr.

Ujdonságok angol és franczia illatszerek, szappanok és hölgyporokból.

Kapható: **BURGER FRIGYESNÉL**

Drogueria az „Arany-kereszthez“, Kolozsvár, főtér.

A legjobb szénsavas vasas gyógyfürdő Erdélyben,

„HOMOROD.“

Főévada tart junius 14-től szeptember 2-ig.

E fürdő Udvarhelymegyében a sz.-udvarhelyi vasut-állomástól 16 klmtr. távol 3 havasi kristálytiszta patak összeszakadásánál, egy fenyves erdőktől dusan körülvett szélmentes szép völgyben fekszik.

Van 5 szénsavas vasas ivó gyógyforrása, melyeknek vize sápadság, vérszegénység s ezen alapuló idegbeteg-égek eseteiben, valamint a légző és emésztő szervek hurutjainál biztos hatásu kellemes üditő ital, van 2 női és 2 férfi tágas, hideg uszódája és egy gőzfütéssel berendezett több szakaszu kényelmes meleg szénsavas vasas fürdője.

E fürdők jeles gyógyhatásuak köszvény, idegzsába, ideggyengeség ellen, de különösen specziális gyógyhatásuak női alhasi bántalmaknál, u. m. petefészek, méh hüvely és hólyag megbetegedéseknél.

Mint magaslati gyógyhely — kellemes, egyenletes hőmérsékü fenyőillattal vegyült pormentes levegőjével — versenyez bármely honi fürdővel.

Légkura gyanánt tüdővész, tüdő, mell, hashártya megbetegedések, rekedség, hörghurut, sápkór, nehéz lélegzés eseteiben biztos gyógyhatásu.

Van állandó ujonnan választott fürdő-orvos, most engedélyezett szabályszerüen felszerelt gyógytár, postahivatal.

Távirda 4 klmtr. távolságban Szt.-Oláhfaluban.

A lakszobák ára szolid.

Vendéglős **Simó János** sz.-udvarhelyi, kinek jó hirü, szolid konyháját ismeretes, ő gondoskodik naponta kétszer pontos bérkocsi összeköttetéséről a sz.-udvarhelyi vasuti állomással.

Mindennemü megkeresésre és prospektussal pontosan szolgál

CSIKI AMBRUS bérlő,

258. 1—3. Kápolnás Oláhfaluban

UJ VASÜZLET!

Legolcsóbb árak mellett!

Van szerencsénk a nagyérdemü közönség figyelmét felhivni, hogy

Kolozsvárt, belhid-utcza 19. szám alatt

(az „Angol királyné helyiségében“)

Gépkiállitásunk

van és **technikai üzletünkkel** kapcsolatosan megfelelő

VASÜZLETET

is rendeztünk be, a hol raktáron tartunk: **Rudvasakat** minden kivitelben, vas, cső, fedél, horgony, ólom és **rézlemezeket,** vas és réz huzalokat, aczélokat, saját gyártmányu **vasöntvényeinket** és eke részleteket, kapákat, ásókat, tokat, gereblyéket, villákat, minden fajta ollókat, fejszéket, bárdokat, — kovács, lakatos, rézmüves, bádogos, asztalos és **szerszámokat,** franczia furó gépet, kalapácsokat, üllőket, satukat, öntött aczél reszelőket és ráspolyokat, fémárukat és kovácsolt szegeket, fa és vas csavarokat, lemez szegecseket, csavarházak és alátéti karikákat, kulcs vasakat.

Legnagyobb választék **konyhaberendezésekben,** zománczott öntött vas és lemez edényekben, evőkészletekben, egyszóval minden a vasütlethez tartozó áruczikkek a legjobb kivitelben.

Előre is biztositva a legpontosabb kiszolgálásról szives pártfogásokat kérve maradunk

Kiváló tisztelettel

259., 1—3.

Solymosy és Kósch vasöntőde és gépgyár fiókja Kolozsvárt.

Leghirnevesebb aczélok gyári raktáron.

Ny. Magyary Mihály nyomdájában Kolozsvárt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.